

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 180 (2742) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Az új keleti támadás kedvező körülmények között indult meg

A szövetséges csapatok betörték a visszavonuló szovjetcsapatok közé

A nagy német összefoglaló jelentések után magyar részről is megjelent az elmúlt hat háborús hét hadi összefoglalója. Az összefoglaló jelentések alapján elmondhatjuk, hogy honvédségünk is villámháborút folytatott hat héten keresztül a Kárpátok vonalától kezdődően a galíciai síkságon keresztül egészen eddig a vonalig, ahol a szövetséges német haderővel együtt morzsolja és üldözi szünet nélkül a megvert szovjet seregeket.

Ötszörös túlerőt győzött le honvédségünk. Azt a szovjet armádiát verte meg, amely azért sorakozott fel határainkon, Galiciában és Ukrajnában, hogy adott pillanatban gyanútlanul megrohanjon és papíron jól kidolgozott tervek alapján hazánk területéről folytassa előnyomulását Európa szívébe. Olyan hadsereg, olyan hadigépezet ellen győztünk, amely maga is támadásra készült, amely haditechnikája minden vívmányát belevetette a harcba.

Mint annyiszor történelmünk folyamán, most is elmondhatjuk, hogy nem csak magunkért, sőt főképpen nem is magunkért harcoltunk és harcolunk. Európa kulturájáról van most szó. A vörös barbárság egész Európára kivetette hálóját Kiszámít-hatatlannal következményei lehetnek volna pokoli tervének. A két évtized óta fenyegető veszélyre tett most pontot a német haderő és vele együtt a magyar honvédség.

Pihenés csak a jelentésekben van. A harc szünet nélkül folyik tovább. Honvédeink tovább törnek előre és le nem teszik addig a fegyvert, amíg véglegesen le nem számolnak a vörös rémuralommal.

Rövid jelentés számol be arról, hogy már az olaszok is beavatkoztak a harcokba a keleti fronton. A flamand önkéntesek is megérkeznek a harctérre. A szövetségesek frontja egyre bővül. Európa egysége egyre szembetűnőbb és mélyebb lesz. Akébből az egységből kimarad, az Európából zárja ki magát.

A szovjeturalom most már kétségtelenül végét járja. Nem segít már ezen az sem, hogy Roosevelt Churchilllel találkozott. Nem is igen történnek vele a szövetségesek. Annál inkább nő az izgalom Törökországban, ahol aggodalommal látják, hogy Anglia nagy csapatokat von össze a mosszuli vidéken, nyilvánvalóan azazal a céllal, hogy Iránon és Törökországon keresztül összeköttetést teremtsen a szovjet erővel és birtokába vegye a bakui olajmezőket. Törökországban hangoztatják, hogy minden olyan kísérletet, amely semlegességük ellen irányul, fegyverrel utasítanak vissza. A határozott hang elég későn jön, Törökország tulajdonképpen habozó, kélszínű politikájának gyümölcsét aratja most le.

Politikai beszámolóink keretében kell megemlékeznünk Mussolini fiának, Brunonak tragikus haláláról. Az olasz nemzetel együtt a magyar nép is őszinte gyászot érez és részvételt áll meg a hős Mussolini-fiu koporsója mellett.

A keleti harcokban száz százezer évényesül a „te” vagy „én”

Berlinből jelenti a MTL: A keleti harctéren a német és a szövetséges csapatok betörték a visszavonuló szovjet csapatok közé. Német körökben az a benyomás, hogy az új keleti támadás rendkívül kedvező körülmények között indult meg.

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Pest írja: A véderőfőparancsnokság legutóbbi összefoglaló közleményeiben különösen a szemlenszki csatáról kiadott rész jellemzi határos képekkel, hogy milyen véres harcokat kell a német csapatoknak vívni.

A német haditudósító század egyik jelentése szerint valahol a szovjet harctéren lelőttek egy szovjet harci gépet. A gép égvé lezuhant, de közben a benne ülő szovjet őrnagy ejtő-

ernyővel kiugrott és a mocsaras területen leszállt. Pisztollyal a kezében szállt szembe a keresésére indult német katonákkal, végül kezigránáttal sikerült ártalmatlanná tenni. A szovjet őrnagy ismételt bizonyítékát nyújtotta annak, hogy a keleti harctéren a küzdelem elkezdésében mindent felülmúl. A keleti harcokban százszázalékos érvényes a „te, vagy én.” Ez a körülmény még jobban rávilágít a német csapatoktól megkívánt teljesítményekre.

Előzsiában küszöbön állnak a hadműveletek

Párizsból jelenti (NTI): Indokina főkörmányzója nyilatkozatában határozottan visszautasította az Indokina közös megvédelmzésére kötött francia-japán szerződéssel kapcsolatos ráfogásokat. Tiltakozott az ellen, hogy ezek az államok beavatkozzanak a francia-japán ügybe.

Franciaországnak az az álláspontja, mondogta, hogy Indokina biztosítása a Japánnal való közös védelemmel érhető el. A Thaiföldre kifejtett növekvő angol-amerikai nyomás láttára attól lehet tartani, hogy ez az állam a távolkeleti gyújtópont lesz.

Nyilatkozata további részében közölte, hogy a francia határvédő csapatok már kétszer érték vissza a határt átlépő csunkingi csapatokat. A csungkingi kormány ettől ehangzó tiltakozásra eddig még nem kapott választ. (MTI.)

Stockholmból jelenti: Diplomáciai körök úgy látják, hogy a távolkeleti hírhírek azt a célt szolgálják, hogy eltereljék a figyelmet arról a világtájról, ahol a katonai művelet közvetlen küszöbön áll, nevezetesen Előzsiáról. (MTI.)

Ankarából jelenti: A teheráni német követ közölte az iráni kormányval, hogy Németország megszakítja a diplomáciai viszonyt Iránnal, ha az angol és orosz nyomásra további német alattvalókat utasítanak ki. Ankarában egyébként úgy tudják, hogy Rasid Ali, az iraki felkelők vezére Berlinbe utazott, hogy szabad iraki kormányt alakítson. (MTI.)

Japánnak nincsenek tervei Thaifölddel kapcsolatban

Zürichből jelenti a Bud. Tüd. A Neue Zürcher Zeitung rnedszerint jól értesült körökből azt az információt szerezte, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok felszólította Thaiföldet, hogy tanúsítson szilárd és eltökélt magatartást Japánnal szemben. (MTI.)

Teheránból jelenti a Stefani: Az angolokat úgylátszik élenken foglalkoz-

Ankarából jelenti a NTI: Török politikai körökben nagy nyugtalan-ság észlelhető amiatt, hogy az angolok egyre újabb csapatokat vonnak össze a mosszuli tartományban. Attól tartanak, hogy az angolok nem veszik tekintetbe Irán és Törökország semlegességét, ha arról van szó, hogy szárazföldi összeköttetést teremtsenek a Szovjetunióval, hogy megszerezzék a bakui olajmezőket.

A török kormány semmi kétséget nem hagyott afelől, hogy semlegességének megsértésére fegyverrel válaszol. (MTI.)

Anglia biztosította Törökországot, hogy nem sérti meg fűlségjogait

Zürichből jelenti: Az ankarai angol nagykövet fontos közlést tett a török külügyminiszternek, amely szerint a brit kormány arról biztosította Törökországot, hogy Anglia semmi olyan kötelezettséget nem vállal, amely csorbíthatná Törökország függetlenségét és fűlségjogait.

TÖRÖKORSZAG REMÉL, HOGY SEMLEGES MARADHAT

A török kormány különben úgy látja a helyzetet, hogy Törökországnak sikerülnie fog a háborún kívül maradnia. Amikor Törökország a német-szovjet háború előestéjén megkötötte a németekkel a barátsági szerződést, úgy látta, hogy egész új problémák elé került. Törökország szempontjából sokkal nagyobb veszélyt jelent a Szovjet, mint Németország. A török sajtó az utóbbi napokban teljesen semleges álláspontot foglal el és egyik háborús féllel sem tanúsít kritikát. A török kormány a Dardanellák kérdésében sem hajlandó eddigi álláspontját megváltoztatni. (MTI.)

India védelme, mert 40 hindu városban légvédelmi óvobélyet építenek. (MTI.)

AZ USA IS SEGITSÉGET IGÉRT THAIFÖLDNEK

Newyorkból jelenti a MTI: Illetékes washingtoni körökben hire jár, hogy az Egyesült Államok körmánya is segítséget ígért Thaiföldnek arra az esetre, ha Japán támaszpontokat követel-

Az a tőle. Hír szerint Anglia is tett hasonló ígéretet Thaiföldnek.

AMERIKA KI AKARJA ELEZNI JAPAN ÉS THAIFÖLD VISZONYÁT

Tokióból jelentik: A Domei Iroda értesülése szerint a Csang-kai Sek és Wawell tábornok között folytatott megbeszélés eredményeként angol-kínai katonai szövetség jött létre. (MTI.)

Newyorkból jelentik: A newyorki lapok jelentése szerint a Thaiföld mentén erős erődítési munkába kezdtek. A határ mentén számos új repülőteret is

építettek. (MTI.)

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium angolnyelvű hivatalos lapja csütörtökön a következőket írta:

Nem volt összetűzés a mandzsurorosz határon

Tokióból jelentik: A péntekre virradó éjjel hivatalos japán közleményt bocsájtottak ki, amely szerint illetékes tényezők nem kaptak értesülést a mandzsurorosz határon állítólag történt szovjet-japán összetűzésről. (MTI.)

„Japánnak nincsenek tervei Thaifölddel kapcsolatban, amelynek kormányával a legjobb viszonyt tartja fenn”. (MTI.)

Zürichből jelentik: Moszkvában hivatalosan cáfolták, hogy a szovjet és a japán csapatok között összetűzés történt volna. (MTI.)

Horthy Miklós kormányzó részvét-táviratot intézett a Ducehoz

Budapestről jelenti a MTI.: A Kormányzó Ur Öfőméltósága a Ducenak megleghangú táviratban fejezte ki részvétét Mussolini Bruno tragikus elhunytá alkalmával.

MTI. jelenti: Mussolini Bruno repülőkapitányi szolgálat teljesítése közben történt elhunytá alkalmával Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter megleghangú táviratot intézett a Ducehoz.

Rémhírtérjesztő és határ-átlépő feleit ítélkezett a törvényszék

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i törvényszék nyári tanácsa dr. Várady István elnökletével ma délelőtt tárgyalta Grosszmann Sándor nagyvárad-i cipész ügyét, aki rémhírtérjesztés vádjával állott a bíróság előtt. A vádat dr. Levente István ügyész képviselte. Az elhangzott vadbeszéd alapján a bíróság Grosszmann Sándor cipészt egy hónapi fogházra ítélte. Büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették.

Ugyancsak a nyári tanács ítélkezett Tokaji Jánosné és Boros József magyarcskéi lakosok ügyében is, akik át akartak szökni a román határon. A vadbeszéd meghallgatása és a bűnösök mentségeinek mérlegelése után a bíróság Tokaji Jánosné dorgálására, Boros Józsefét pedig 8 nappi fogházra ítélte. Büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek számították be.

Negyedik tanári állást rendszeresít a Városi Zeneiskola

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt a Zeneiskola felügyelőbizottsága dr. Dalló Gyula elnökletével ülést tartott a városháza kisteremében. A bizottságnak ez volt az első ülése, amelyen bejelentették az iskola felállításával, megszervezésével és működésével kapcsolatban tett intézkedéseket, amelyeket a bizottság tudomásul vett.

Ezután foglalkozott a bizottság a beiratkozott növendékek létszámával. A nyári tanfolyamra 139 növendék iratkozott be. A beiratkozottak számára való tekintettel elhatározták, hogy javaslatot tesznek a postármeesteren keresztül a közgyűlésnek negyedik tanári állás rendszeresítésére. Az új állás megszervezése után is szükség lesz óradíjas erők alkalmazására. Javasolja a bizottság, hogy az óradíjakat évi 100 pengőben, a tandíjat hármass csoportokban tanuló növendékek részére ugyancsak 100 pengőben állapítsák meg. Azon magasabb osztályt végző növendékek részére, akik kettes csoportban akarnak tanulni, évi 150 pengő tandíj állapítható meg.

Igen értékes felszólalások hangzottak el a Zeneiskolával kapcsolatban. Szatmáry Lajos karnagy, a fúvószena fejlesztését sürgette szimfonikus zenekar érdekében. A javaslatot a bizottság helyeselte és magáévá tette.

Svédország támogatja Finnországot

Stockholmból jelenti a Stefani Finnország megsegélyezésére alakult bizottság elnöke kijelentette, hogy a svédországi küldemények értéke eddig másfélmillió finn márka. Svédország kétezer darab szétszedhető faházat küldött, ezenkívül különböző gépeket, szerszámokat és ruhát. A magánosok is igen sok adományt juttattak el a finneknek. Ezeknek értéke nincs benne ebben a kimutatásban. (MTI.)

Üsszehívták a 42 tagú bizottságot

Budapestről jelenti a MTI.: A képviselőház elnöke a felsőház elnökével egyetértve a 42 tagú országos bizottságot augusztus 18-án hétfő 11 óra órára összehívta. A bizottság elsősorban megalakul, vagyis megválasztja a két elnököt, a két alelnököt, két jegyzőt és két előadót. Ezenkívül a bizottság fontos rendeleteket fog tárgyalni.

TIZENNEGYEZER AMERIKAI HAJÓ-MUNKÁS SZTRÁJKBA LÉPETT

Budapestről jelenti a MTI.: Esti Újság írja: Newyorkból közlik, hogy a csütörtökre virradó éjjel 14 000 hajógyári munkás lépett sztrájkba bérkövetelés miatt.

Megjelent a Törvénytárban az új házassági törvény

Budapestről jelenti a MTI.: Az országos Törvénytár most megjelent 11-ik száma közli az 1941. évi tő-ik törvényeket, amely a házassági jogról szóló 1894. évi 31-ik törvények kiegészítéséről és módosításáról, valamint ezzel kapcsolatban a szükséges fajtvedelmi rendelkezésekről szól.

Roosevelt megkészszerzi az Angliának nyújtandó segítséget

Stockholmból jelenti a Bud. Tüd.: A svéd lapok washingtoni értesülése szerint Roosevelt elnök a demokráta-párt vezető politikusaival folytatott tanácskozásán kijelentette, hogy utjából visszatérve javaslatot terjeszt a kongresszus elé, amelyben indítványozni fogja az Angliának nyújtandó segítség megkészszerzését. Ilykép a demokráciák megsegítésére fordítandó összeg 14 milliárdra emelkedett. (MTI.)

Cionista tervek amerikai támogatással

A jövőendő zsidó ország

Lisszabomból jelenti a MTI.: Ideérkezett hírek szerint washingtoni politikai körökben élénken foglalkoznak azzal a ténnyel, hogy Harryman bankár olyan hírtelen tért haza az Egyesült Államokba. Visszatérése után azonnal fogadta Rooseveltt, majd Wise főrabbi-val folytatott tanácskozást. Weizman cionista elnök radikális javaslatát hozta magával a zsidó kérdés új alapokra helyezését megoldására vonatkozóan.

Weizman, mint ismeretes, azt javasolta, vállaljon az Egyesült Államok kezességét az 1940-ben tett angol ígéret beváltására, amely szerint zsi-

dó államot létesítenek Palesztinában. Harryman most olyan cionista tervet vett át Weizmantól, amelynek értelmében

a jövőendő zsidó ország nemcsak Nyugat-Palesztinából állna, hanem Kelet-Palesztinát és a Szíriához tartozó Libanont is magában foglalná.

Weizmann ellenszolgáltatásul felajánlotta, hogy a cionisták támogatni fogják az Egyesült Államok közelkeleti gazdasági terjeszkedését, amelynek első megnyilatkozása a texasi olajtársaság mosszuli előretörése.

Vichyben tartózkodóak a francia-német tárgyalással szemben

Bernből jelenti a Bud. Tüd.: A Francia és Németország között folyó tárgyalásokra vonatkozóan Vichyben tartózkodó a magatartás. Illetékes helyről semmiféle közelebbi részletet nem lehet szerezni. Tartózkodást tanusít a meg nem szállt terület francia

sajtója is. Ezzel szemben a párisi sajtó hővebb megjegyzéseket fűz a kérdésekhez. A lapok a Németországgal való teljes együttműködést ajánlják, úgy hogy az az afrikai gyarmatok védelmére is kiterjedjen. (MTI.)

Öt zsidó árdrágítót vett őrizetbe és kísért át az ügyészségre a rendőrség

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség már régóta figyelemmel kíséri egyes zsidó terménykereskedők árdrágító tevékenységét. Mivel a napokban a bizonyító anyag teljes egészében készen állott, jelentést tett az ügyészségnek. A jelentés alapján az ügyészség elrendelte Zoltán Imre és Wald Nándor terménynagykereskedők, valamint Löwinger Jakab és Friedmann Irén alkalmazottaik, továbbá Rosenfeld István kiskereskedő őrizetbevételét. A rendőrség a déli órákban foganatosította az ügyészség rendelkezését, majd továbbította az öt árdrágító zsidót az ügyészséghez, ahol az ügy súlyossága miatt valószínűleg elrendelik letartóztatásukat.

Szilárd elhatározása a hatóságoknak, hogy a háborús időkben sokszo-

rosan súlyosnak tekintendő árdrágítási büntetéseket gyökerében kiirtsa. Annál is inkább, mert legtöbb esetben a szegényebb néposztály élelmi cikkeinek árát emelik fel. Az öt őrizetbevett árdrágító zsidó rendszeresen uzoráron mérte ki széles néprétegek számára a kukoricadarát.

A város közönsége, különösen az érdekelte szegényebb rétegek meglepődéssel veszik tudomásul, hogy szorult helyzetükkel visszaélő lelkismeretlen kufárok, közéje furakodott idegenkre könyörtelenül lesújt az igazságszolgáltatás keze. Olyan időkben élünk, amikor az árdrágítás egyenértékű a hazárulással. Nem tűrheto tehát tovább, hogy a haza szent érdekeivel semmit sem törődő elemek visszaéljenek gazdasági helyzetük előnyével.

A szuezi csatorna védelmét az egyiptomi hadsereg vette át

Olasz hivatalos jelentések az afrikai harcokról. Nagy légi csata volt a Csatorna felett

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 429-ik közleménye: Torpedóvető repülőgépeink a Földközi-tenger keleti részében megtámadták egy angol hajókötélkeket és két torpedórombolót eltalálták. A tengely légi-kötélkei Tobruk raktárait és kikötőberendezéseit bombázták. Egy hajót, amely a kikötőben állomásozott, telitalálat ért. Ezenkívül bombáztunk egy ellenséges légitámaszpontot. Kelet-Afrikában az ellenséges légierők Gondár lakónegyedeit bombázták. Brit repülőek bombát dobtak Augusztára és Cetaniára. Egyik tengeralattjárónk két hajót elsüllyesztett összesen 11.000 tonnátartalommal (MTI.)

Zürichből jelenti a Bud. Tud.: A Neue Zürcher Zeitung kairói tudósítója jelenti, hogy a Szuezi-csatorna védelmét illetékes helyről származó értesülés szerint az egyiptomi hadsereg vette át. Ennek a ténynek katonai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.): Csütörtökön ismét nagyobb méretű légi csata volt a csatorna felett. 10 angol gépet lelőttek. (MTI.)

Finom
a gyümölcscsel díszített
Dr. Ötke
krémporból
készült
krém

Tápláló · Izletes · Egészséges
IDŐSZERŰ ÉS BEFŐZŐ RECEPKÖNYVET KIVÁNSÁGRA INGYEN KÜLDÜNK.
DR. ÖTKE A. BUDAPEST, VIII., CONTI-UTCA 25. SZÁM

Diadalmas előretörés Keleten

Az Ukrajnában körülzárt szovjet csapatok megsemmisítés előtt állnak

(Vezéri főhadiszállás). A Német TI. jelenti: A véderőparancsnokság közli: Különjelentések már tudatták, hogy a német haderők győzelmesen befejezték a szmolenszki nagy csatát. Mig a németek veszteségei mérsékeltek, addig az ellenség veszteségei szokatlanul magasak. Kereken 310.000 fogoly került kezünkbe. 3205 páncélcsoport, 3190 löveget és áttekiathetetlen mennyiségű egyéb hadianyagot zsákmányoltunk. A szovjet légiereje itt 1998 gépet veszített. A szmolenszki harcban a német légiereje 126 vasúti szerelvényt és páncélvonatot, több ezer gépjárművet és 15 hidat semmisített meg. Erős harcirepülő kötelékek a csütörtökre virradó éjjel is támadásokat intéztek Moszkva ellen. Egy repülőgépgyárat több találat ért. Harcigépek Anglia keleti partján elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás kereskedelmi hajót. A La Manche csatorna felett lelőttek egy brit bombázót. Észak-Afrikában egy erősebb harcikötélék sikeres támadást intézett Szeuz kikötőberendezései ellen. Nyugat és Délnyugat-Németország felett lelőttek öt angol bombázót. (MTI.)

Hadianyagokkal megrakott vörös vonatokat zsákmányoltak a németek Ukrajnában

Berlinből jelentik: A NTI. értesülése szerint a győzelmes német csapatok augusztus 6-án Ukrajnában továbbfolytatták az előnyomulásukat. Sikeresen több felszereléssel és hadianyaggal megrakott vonatot zsákmányoltak. Az Ukrajnában körülzárt szovjet csapatok többi része a megsemmisítés előtt áll. A bolsevikiek az elkeseredett kitérés kísérletek alkalmával súlyos veszteséget szenvedtek. A foglyok és a zsákmány mennyisége már is nagy és állandóan tovább nő. Egy német harcikötélék meglepetészerűen támadást intézett egy nagy szovjet csapattábor ellen. Megsemmisítettek hét zsufoltság telt legénységi barakot. A szovjet csapatok rendkívüli nagy veszteséget szenvedtek. A bolsevikiek súlyos vesztesége az egész keleti arcvonalon napról napra növekszik. Augusztus 6-án csak egy német hadosztály hadállásai előtt 3000, egy másik helyen 600 elesett bolsevik katonát számláltak. (MTI.)

vikői kötelékek kitérés kísérletei alkalmával a németek teljesen megsemmisítettek két szovjet lovasszeredet. Ezeket a legelső vonalban elhelyezett német tüzérségi állások ellen küldték. A német tüzérek 400 gazdátlan lovat szedtek össze. (MTI.)

Foglyok százezrei özönlének a német fogolytáborok felé

Berlinből jelenti a NTI.: A keleti bekerítési harcok szünteréről százezrei özönlének a szovjet foglyoknak. A romokkal teli utakon tarka-barka nép menetel. (MTI.)

A Magyar Távírási Iroda jelenti: Az Ukrajnában küzdő csapatok további előnyomulása során újabb és nagyszámú foglyot ejtettek. Sok löveget, páncéltörő ágyút, géppuskát, gépkocsit és gumicsónakot zsákmányoltak. A Bug menti harcokban kifejtett szívós ellenállás letörése után az ellenség egyes helyeken megkezdte a folyamatos visszavonulást. Másutt gyengülő erőkkel még védekezik. A szovjet légiereje a magyar

MOSZKVA REPÜLŐGÉPGYÁRAIT LANGBABORITOTTÁK A NÉMET BOMBÁZÓK

Berlinből jelenti a Német TI.: Augusztus 7-re virradó éjjel Moszkva hadifontosságú célpontjai ellen intézett német légitámadás során nagy tüzek keletkeztek. A főcélpontok a repülőgépgyárak voltak. Az eredményes bombázás folytán az egyik repülőgépgyárban több tűz keletkezett, úgyhogy elpusztulásával lehet számolni. (MTI.)

BORZALMAS LELET EGY GALICIAI SÓBANYÁBAN

Berlinből jelenti a Német TI.: A galiciai Dobromir falu sóbányájának egyik aknájában borzalmas leletre bukkantak. Egy 41 méter mély akna színültig tele volt a bolsevikik által agyonlőtt lakosok holttestével. Óvatos becslés szerint legalább hatszáz holttestet dobtak az aknába. A község lakosai közül több ezret a német csapatok bevonulása előtt elhurcolták a Szovjetunió belsejébe és ott gyilkolták meg őket. (MTI.)

csapatok arcvonalain szórványosan mutatkoznak és észrevehetően kerül-

Magyarországon nincsenek német sebesültek vagy betegek

A Magyar Távírási Iroda jelenti: Egyes külföldi lapokban helyadtak annak a moszkvai forrásból származó híresztelésnek, mintha a magyarországi kórházak zsufoltság tele volna a keleti harctérről hazaszállított sebesült német katonákkal, továbbá, hogy az orvos és a gyógyszerhiány miatt, valamint a vérátömlesztésekhez hiányzó alanyok miatt sok német pusztul el. E hírrel kapcsolatban a MTI-t felhatalmazták a kö-

ték a harcot. Ukrajnában az elszigetelt szovjet hadseregek reménytelen helyzetére jellemző, hogy a szovjet hadvezetőség a légiereje utolsó tartalékának bevetésével kétségbeesett kísérletet tesz a bekerített csapatok légiúton történő anyagellátására. Az ilyen irányú kísérletek a szövetséges repülőek közbelépése következtében kevés eredménnyel járt. Rómából jelenti a Stefani: Az ukrainjai arcvonalra küldött olasz csapatok csütörtökön beavatkoztak a harcokba. (MTI.) Hágából jelenti a NTI.: A holland önkéntes légió második csoportja elindult a keleti harctérré. Ünneppélyesen búcsúztatták őket. (MTI.)

Elindult Vladivosztkba az első amerikai hadiszállítmány

Washingtonból jelentik: Illetékes helyen közlik, hogy elindult Vladivosztkba a Szovjetnek szánt anyagot szállító első hajó. A hajó rakományára hadiszereken kívül szerszámgépekből áll. Ezeket a szerszámgépeket jóval a keleti háború kitörése előtt rendelte meg a Szovjet, akkor azonban Washington visszatartotta a szállítmányt, Moszkva tisztázatlan magatartása miatt. Ezeket a szerszámgépeket az Ural-hegységtől keletre létesülő új gyáraknak szánják. Washingtoni beavatott körökben ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy az egész hadügyminisztérium Stimson hadügyminiszterrel az élen csak igen kelleltenül egyezett bele a fegyverszállításba, mert a Szovjetnek juttatott minden hadiszer csökkenté az angol-szász készletet. Egyben csodálkoznak amiatt, hogy eddig egyetlen angol-szász megfigyelőnek sem volt szabad meglátogatnia a szovjetarcvonalat, hogy személyesen szerezhesen tapasztalatokat a bolsevisták ellentáborairól. A

velkezők közlésére: Magyarország területén sem a múltban, sem ezidő szerint egyetlen sebesült német katonát nem ápoltak és nem ápolnak. Ez a megállapítás magában véve is a leghatározottabb visszautasítása mind azoknak az állításoknak, amelyeket a moszkvai híradás el akart hitetni, nevezetesen, hogy Magyarországon orvos- és gyógyszerhiány van, továbbá, hogy a vérátömlesztések körülményei nehézségeket mutatkoznak.

RÁDIÓ Az orosz csatorna-rendszer stratégiai jelentősége

Írta: BRUNINGHAUS ellentengernagy

BUDAPEST I.
Vasárnap, augusztus 10-én.

8 óra Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
10 órától
10.55-ig Reformatus istentisztelet a Kálvin-téri templomból.

11 órától
12.15-ig Egyházi ének és szentbeszéd a Szentdomokos rendi templomból.

12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Mielles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.

Közben:
13.00 „A rádió és a csend”. Felolvasás.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45 Szalonötös.
16.30 „Bolond Istók”. Petőfi Sándor költeményét elmondja Matány Antal.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Honvédműsor.
18.00 Ticharich Zdenka zongorázik
18.25 „Vigyzat, felvétel!” Baroti Géza vidám csevegése.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
20.00 Sport és löversenyeredmények.
21.15 „Az első feleség”. Vigjáték három felvonásban.
21.40 Hírek.
22.10 „Hangképek vasárnap sportjáról”
22.40 Massenét: Cid-baletzene.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Közvetítés a Spolarich-kávéházából. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

BUDAPEST I.
Hétfő, augusztus 11-én:

6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 „Hogyan lehet Budapesten könnyen tájékozódni?” Török Antal előadása.
10.45 „A vezeték érintése életveszélyes”. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Csorba Dezső cigányzenekara.
Közben:
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Rádió Zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 „Irodalomtörténetírásunk úttörői” Előadás.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 „Mindnyájunk gondjai”. A közellátási szolgálat közleménye.
17.30 Fodor János ének.
17.50 „Régi erdélyi városok”. Brassó”. Felolvasás.
18.15 A Honvéd Légierők Fúvószenekara. Vezényel Doroszai Károly.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Tánclemezek.
19.55 „Igy élni jó” Turchányi István vidám csevegése.
20.10 „Az Északi-jégestengertől a Fekete-tengerig”. A német birodalmi rádió ünnepi hangversenye.
21.40 Hírek.
22.10 Közvetítés a Hungária-szállóhól. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia és esperanto nyelven.
23.30 „A chillei családány”. Hanglemezek. Rosita Serrano műsorából
24.00 Hírek.

Hirdessen a Magyar Lapokban

A „Magyar Lapok” tanulmánya.
Már a keleten folvó gigantikus mértékű mint minden idők legnagyobb szárazföldi csatája bilincseli le a világ millióinak figyelmét, azonban ép oly eiszántsággal folyik a tengeren is a küzdelem. A Keleti-tenger vidéke és a Ladoga-tó környéke — ha a hadi jelentésekben nem is esik sok szó róla — különösen haditengerészeti szempontból elsőrangú fontosságú hadszíntér.

A világháború tapasztalatain oklva az oroszok megkísérelték, hogy haditengerészeti magában véve kedvező helyzetükön torpedórombolók, tengeralattjárók, aknarakók és aknavetők számára is járható csatornák építésével segítsenek. A Keleti- és Fekete-tenger és Kaspit, továbbá a Kaspit és Fekete-tenger összeköttetésére irányuló hatalmas terv végrehajtása a politikai foglyok megszállhatatlan lövegeinek rahszolgaként való felhasználásával valóban jó részben sikerült. A Stalin-csatorna, mely a La-

doga- és Onega-tó közbeiktatásával a Fekete-tengert a Fehértengerrel köti össze, már 1934-ben elkészült, a Keleti- és Kaspit-tenger közötti kapcsolatot megerősítő Moszkva—Póima csatornát 1937-ben nyitották meg. Hogy a feladat harmadik részét alkotó Volga—Don-csatorna munkálatai mennyire jutottak, nehéz lenne megítélni, az azonban bizonyos, hogy a forgalom még nem indulhatott meg.

Az oroszokat ez a messztekintő és stratégiai nagy jelentőségű terv, amint ez már szokásuk, valószínűleg megrészesítette. Vorosilov hadügyi népbiztos 1937-ben azzal kérkedett, hogy Moszkva fővárost a vizútjával a tenger kikötőjévé teszi. A most folyó háborúban a Stalin-csatornának jut a legnagyobb szerep, mert az oroszok a Murmanszki-öbölben fekvő Peljanoje kikötőjének kiépítésével a tragikus északon új haditengerészeti bázist építettek ki. A murmanszki partszegély mentén haladó Golf-arám Peljanoje kikötőjét az egész éven át je-

meztessé teszi. Ennek az ártalmatlan az atlantióceáni korlátlan tengeri urakomért vívott háborújukban az angolok számára nagy jelentősége lehet.

A Szuzei-csatorna kivételével majdnem valamennyi csatornának megvan az a nagy hátránya, hogy az összeköttető tengerrészek nagy vízszintkülönbsége miatt zsillipszabályozásra szorultnak, mint pl. a Panama-csatorna. Napoleon, aki már foglalkozott a Szuzei csatorna megépítésének gondolatával, a tervet kénytelen volt feladni, mivel mérnökei a Földközi-tenger és a Vörös-tenger vízszintkülönbségét egyébként téves módon új módszerrel állapították meg. Az oroszok tehát csatornáikat, főleg a Stalin-csatornát csak akkor használhatják, ha sikerül duzzasztóberendezéseik sérthetlenségéről gondoskodniuk. A légihaderő korában ez mindenesetre nehéz feladat, úgy hogy az oroszoknak és angoloknak erre vonatkozó reményeit nagyon bizonytalan alapon állónak kell tekintenünk.

Titokzatosságok Rooseveltt és Churchill találkozója körül

Egyes hírek szerint az amerikai hadsereg főnökei is résztvettek a megbeszélésen

Newyorkból jelenti a Reuter: Newyork Herald Tribune washingtoni levelezője szerint igen sok iel vall arra, hogy az Egyesült Államok négy legmagasabbrangú katonai- és tengerészeti vezetője csatlakozott Roosevelttal a tengeri útjához, hogy tanácsot adjon Rooseveltnek Churchillrel. A lap hozzáfűzi, hogy Washingtonban az emberek kiemelt része azt hiszi, hogy Roosevelt találkozik Churchillrel. (MTI)

Baselből jelenti a Bud. fud. A Basel Nachrichten newyorki tudósítója közli, hogy hivatalosan meg nem erősített hír szerint Roosevelt elmök a nyílt tengeren egy cirkálóra szállt, amelynek fedelzetén megtörténik Churchill brit miniszterelnökkel való találkozója. (MTI)

Newyorkból jelenti a Német TI: Még mindig tisztázatlan az a kérdés, vajjon Roosevelt találkozott-e Churchillrel? A Newyork Tribune washingtoni jelentése szerint az amerikai hadsereg főnökei is résztvettek a találkozón. (MTI)

A WILHELMSTRASSEN NEM NYILATKOZNAK A TALÁLKOZÓRÓL

Berlinből jelenti a Német TI: A Wilhelmstrassen hallgatásba burkolódtak azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek külföldön, különösen pedig az Egyesült Államok sajtójában hosszabban taglalták a Churchill—Roosevelt találkozóknak lehetőségeit. A Wilhelmstrassen ezekkel a hírekkel kapcsolatban nem nyilatkozottak. (MTI)

LONDON HALLGAT A TALÁLKOZÓRÓL

Londonból jelenti: Londonban to-

tanácskozáskor tartásáról szólnak. Az amerikai jelentések viszont tényként könyvelik el ezt a konferenciát. (MTI)

MEXIKÓ ÉS A TÖBBI LATIN ÁLLAM NEM TÁMOGATJÁK AZ USA-t

Newyorkból jelenti a Stefani: A lapok közlik Batilla mexikói külügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint Mexikó épügy, mint a többi latin amerikai állam nem csatlakozik az Egyesült Államokhoz és nem támogatja, ha beavatkozik az európai háborúba. (MTI)

A republikánusok elítélik Amerika háborúba sodródását

Newyorkból jelenti a Német TI: A Newyork Herald Tribune Washingtonból jelenti, hogy a republikánus-párti képviselők többsége a pártérkezleten elhatározta, hogy sikraszállnak Roosevelt háborús intézkedései ellen. E határozat kimondja, hogy a republikánus párt megújítja 1940-ben, a választáskor tett ígéretét, amely szerint az Egyesült Államokat semmiféle idegen háborúba nem sodorja. Ugyanezt a magatartást követeli a demokratá párttól is, amely a választáskor hasonló kijelentést tett. Elítél a párt továbbá minden kormányintézkedést, amely lehetővé teszi, hogy az Egyesült Államokat a kongresszus megkérdezése nélkül a háborúba sodorják. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI:

A szenátus csütörtökön elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint a katonai szolgálati időt 18 hónappal meghosszabbítják, úgyhogy a gyakorlatban két és fél évig tart. (MTI)

Newyorkból jelenti a Német TI: A Newyork Times jelenti Washingtonból, hogy a képviselőház törvényt fogadott el, amely felhatalmazza a haditengerészetiügyi minisztert a tengerészeti szolgálati idejének meghosszabbítására. (MTI)

NÉGY AMERIKAI TARTÁLYHAJÓT KAP A SZOVJET

Washingtonból jelenti a Német TI: A belügyminiszter a csütörtöki sajtókonferencián kijelentette, hogy négy tartályhajót adnak át a Szovjetnek repülőgépbenzin szállításra. (MTI)

Az ottavai alumíniumgyárat megszállta 300 munkása

Budapestről jelenti a MTI: A Mai Nap írja: Ottavából jelenti, hogy a legnagyobb kanadai alumíniumgyár műhelyét 300 munkás megszállotta és három napon át kezében tartotta. Ennek következtében a gyár háromheti

termelése kárbaveszett. A hadiipari miniszter közlése szerint a munkások a szabotázscselekményeket idegen hatalom érdekeinek befolyása alatt követték el.

Belvárosi mozgóban
Közkívánatra egy nappal meghos-zabbitva
Hölgyek előnyben
Szombattól:
Buvárhajók nyugatra

Tel: 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Pénteken utoljára: **Halálbrigád**
Szombattól:
Az okos mama
Békeffi I. kitünő vigjátéka.
Legújabb hirodó. Moszkva bombázása.

Apollo filmszínházban
Nóti Károly vigjátéka
Három sárkány
Főszerepben: Lázár Mária, Balla
Lici, Kabos és Gózon.

GAZDASÁGI ÉLET

Érdekeltségbe vonja a Biharmegyei Takarékpénztárt és a Gazdasági Bankot a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt.

Nagyvárad. Saját tud. A Pesti Tőzsde hasábjairól nemrégén arról értesültünk, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. ügyvezető igazgatója, dr. báró Karg Frigyes tárgyalásokat folytat az egyik nagyváradi régi pénztár igazgatóságával.

Ertesülésünk szerint ezek a tárgyalások a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank vezetőségével folytak és vezettek a mai nappal teljes eredményre. Ugyanis a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Banknál tekintélyes részvény-érdekeltséget vállalt. A takarékpénztár e hó közepére rendes közgyűlést hív egybe, amelynek tárgysorozatára az intézet mérlegjelentését, valamint az igazgatóság kiegészítését tűzte ki.

A Biharmegyei Takarékpénztár még e hó folyamán rendkívüli közgyűlést is tart, amikor is új igazgatósági tagok választására, valamint jelentős tőke tranzakció lebonyolítására kerül a sor.

A Biharmegyei Takarékpénztár élén dr. Cziffra Kálmán főispán, mint elnök, Beöthy László földművelő, ny. miniszter, felsőházi tag, mint alelnök állanak, akik a reorganizált és a Magyar Bank érdekközösségébe kerülő intézet élén továbbra is megmaradnak.

A reorganizált Takarékpénztár igazgatóságában természetesen dr. báró Karg Frigyes, a Magyar Bank ügyvezető-igazgatója is helyet foglal. A

Nyári hajnal a villa kapuja előtt.

rendkívüli közgyűlésen esetleg megváltoztatják a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Rt. céget is.

A fenti tranzakcióval kapcsolatosan a fővárosi nagy pénztár érdekelttségébe jelszivódó nagyváradi bank hivatkozhatik belső saját érde-

Must erjesztéséhez szükséges fajlesztőt lehet igényelni

Ertesítjük a szőlősgazdákat, hogy ez évben is termelünk eladásra fajlesztőt. A fajlesztővel való oltás a normális cukortartalmú, egészséges mustokra is jó hatással van, mert helyes erjedési folyamatot biztosíthatunk általa a szőlő bors hamarabb tisztul, érik. A magas cukortartalmú, süritett musttal javított, rothadt, penészes szőlőből sajtolt, kénezett, nyálkázott mustok helyes erjesztése pedig csak fajlesztővel történhetik.

Nagyobb hatás elérése végett szükséges az élesztőfajta ószerű megválasztása, pl. aszújellegű, süritett musttal javított, kénezett rothadt szőlőből szüretelt mustra mindig a megfelelő élesztőfajta kell használni. Eppen ezért a rendelésnél meg kell írni: a nevét és pontos címét, milyen fajtájú és mennyi mustot óhajt beoltani, rothadt-e a szőlő, kénezik-e a mustot s mennyi a hozzávetőleges cukortartalma az erjesztendő mustnak, mikor lesz a szüret.

Saját érdekében kérjük a szőlősgazdákat, hogy a felsorolt adatokat pontosan írják meg, mert csak ezen adatok birtokában tudja intézetünk kiválasztani a legmegfelelőbb élesztőfajta-t.

Az élesztő elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, tehát azt szüret előtt 5-8 nappal kell előre kérni. Az Intézetünk által küldött élesztő száraz, hűvös helyen 2 hétig eláll, de felbontani nem szabad csak közvetlenül a használat előtt. Tehát célszerű minél előbb kérni az élesztőt, hogy kellő időben ott legyen.

Az élesztő ára adagonként 5 P. postai szállítással együtt, a pénzt azonban kérjük előre beküldeni. Az Intézetben átvett adagokat 4 pengőbe számítjuk, tekintve, hogy azokat sem csomagolás, sem portoköltség nem terheli.

Megjegyezzük, hogy egy adag élesztővel annyi mustot lehet kierjeszteni, amennyit egy hét alatt folytatódólagosan leszüretelnek, tovább használni

keire és a tranzakcióból származó előnyökre. Mi még sem titkolhatjuk el azt, hogy a kereszteni és szociális szellemű gazdasági élet jobban örül önálló, tőkeerős kis bankoknak, mint a központi mammutintézeteknek. Lehet, hogy az igazgatóság szempontjából, anyagiak tekintetében ez jobb megoldás. Kiseberek azonban jobban örülnek és több hasznot húznak a vidéki családias jellegű kis bankokból, amelyekből éppen a kiseberek ösztönös óvatossága tartja távol nagy urak költséges gazdálkodását.

Csak azért említettük meg ezt, mert tudunk nagyváradi független, egészséges kisbankról, amely eddig dícséretesen hártott el minden tranzakciós és fúziós próbálkozást. Nyilvánvalóan nem azért, mert a rosszabb helyzetet önként vállalta.

már azt az adag élesztőt nem lehet, mert hatását elveszti. — A m. kir. Ampeologiai Intézet igazgatósága. Budapest, II. Herman Ottó-út 15.

Tökéletes fatalpat gyárt a magyar ipar

Budapestről jelentik: Az ország ellátásában, mint Laky Dezső közellátási miniszter kijelentette, már a közeljövőben lényeges javulás várható. Rövidesen forgalomba kerülnek ugyanis a dicsőbörből készült talpak. Ezenkívül többhónapos kísérletek után sikerült a magyar iparnak tökéletes fatalpatok szériagyártására is berendezkednie. Az új fatalpakat a Budapesti Asztalosok Termelő és Értékesítő Szövetkezete szabadalmaztatta, amely, mint értesülünk, körülbelül 300 munkás foglalkoztatása mellett, már eddig is 250.000 darab fatalpat adott el a feidolgozó iparosoknak, akik az új pótlanyag feldolgozhatóságáról és alkalmazásáról a legkedvezőbbben nyilatkoznak. Ezek az új fatalpak ugyanis a legnemesebb faanyagból készülnek, vízhatlanok rugalmasak és a Szövetkezet garanciája szerint minimálisan három hónapig eltartanak.

Az új fatalpak annyira beváltak, hogy a szabadalmat, mint értesülünk most vásárolta meg egy olasz érdekcsoport és a gyártási szabadalmi jog eladásáról egy német érdekcsoporttal is tárgyalások indultak meg.

Átvették a megszűnt erdélyi textilcégek készleteit

A textilhulladékbizottság, mint értesülünk, az elmúlt napokban átvevő albizottságot nevezett ki azzal a céllal, hogy a megszűnt cégek által felajánlott és zárolt készleteket átvegye.

Az albizottság tagjai: Királyfalvy Gusztáv, a Textilhulladékbizottság r.t. igazgatója, Matyasovszky Géza, vitéz Lónyay László bizottsági tag és vitéz Kiss Lajos, a Loden Posztógyár r.t. vezérigazgatója. Az albizottság első útja Erdélybe vezetett. A bizottság tagjai Kolozsvárott, Désen, Szamosújvárott és Nagyváradon végeztek eredményes munkát és a megszünt cégektől az átvett, készleteket a budapesti textilgyárakhoz irányították. A bizottság legközelebb a Délvidékre utazik, ahol erdélyi útjához hasonlóan a megszünt cégektől átveszi a készleteket.

Újabb Hombár főbizományosi kijelölések

Kassai Múmalom Rt., Kassa; Csátaljai Hengermalom, Csátalja; Ifj. Türr Mihály malma, Pécs; Lehmannmalom, Mohács; Lamy Károly hengermalma, Ipolyság; Schoeller és Társa malma, Léva; Garamvölgyi Cukorgyár Rt., Oroszka; dr. Egán Imre malma, Ilosva; Kovács Mihály gőzmalma, Békéscsaba; Dósy Gőzmalom Rt., Gárdos; Tóth Gőzmalom Rt., Oroszáza; Első Oroszázi Hengermalom, Oroszáza; Pipis testvérek gőzmalma, Tótkomlós; gróf Wenckheim uradalmi hengermalom, Vésztő; Margit-malom, Békéscsaba; Melki apátság malma, Margitta; Várdi-malom, Nagyvárad; Marosy Károly, Miskolc; Stangl Károly Királymalom, Miskolc; Első Nagybánhegyi Hengermalom, Nagybánhegyes; Paludy testvérek gőzhenger és paprikamalma, Szeged; Lázár Dénes malma, Gyergyószentmiklós; Cseuz Hengermalom Rt., Csongrád; Csongrádi Kereszteni Gőzmalom Rt., Csongrád.

Dr Patzkó Elemér képviselő panasznapot tart Nagyváradon és Biharmegyében

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Patzkó Elemér ügyvéd, országgyűlési képviselő minden szombaton délután 5 órától panasznapot tart a Magyar Házban (Sal Ferenc-utca). Folyó hó 14-én Margittára utazik és ott hallgatja meg a lakosság kéréseit és panaszait.

Dr. Patzkó Elemér a napokban Budapesten járt és közbenjárt a földművelésügyi minisztériumban, hogy a Margitta határában levő Hosszaszói patak szabályozásában sürgős intézkedés történjen. Ez a patak tudvaleg sok kárt okoz különösen a kisgazdáknak. Bánffy Dániel miniszter értesítette dr. Patzkó Elemér képviselőt, hogy utasítást adott a szabályozási munkálatok előkészítésére. A szabályozási tervet az államépítészeti hivatalnak egy hónap alatt el kell készítenie, azután pedig sürgősen hozzáfognak a terv kiviteléhez.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27,
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL ELSŐTÉTITENI?
(MTL) A magánvilágítás, lakóházak és
járművek elsőtétítését augusztus 8-án
20 óra 10 perckor kell végrehajtani. Az
elsőtétítés 4 óra 25 percig tart.

HÁZASSÁG. Pika Kató és Cser-
nik József, a Szent László gimná-
zium tanára 1941. augusztus 9-én,
szombaton este fél 8 órakor tartják
esküvőjüket a Várad-olaszi római
katolikus templomban.

**DR. SOÓS ISTVÁN POLGÁR-
MESTER TÁJÉKOZTATTA MA-
GÁT A TÁVOLLETÉBEN TÖR-
TÉNT ESEMÉNYEKRE.** Nagyvá-
rad. Saját tud. Soós István dr. pol-
gármester hazateérése után csütör-
tökön délelőtt fogadta lakásán dr.
Gyapay László helyettes polgármes-
tert és dr. Csapó Ferenc titkárt, akik
tájékoztatták a polgármestert a távol-
léte alatt történt eseményekről. Soós
polgármester még ágyban fekvő be-
teg, sérült ballába térdtől lefelé
gipszben van. Orvosi vélemény sze-
rint körülbelül tíz nap múlva gyó-
gyul meg annyira, hogy hivatalába
bejárhat, de még utána is további
kezelésre szorul. Addig természetesen
szabadságon van és az ügyeket dr.
Gyapay László helyettes polgármes-
ter viszi Soós polgármester gyógyu-
lásáig.

**MEGALAKULT A SZÉKELY
HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK
LÖVÉSZCSOPORTJA.** A Magyar
Tudósító jelenti: A Wesselényi Lő-
vészegylet keretében most alakult
meg a székely háztartási alkalmazot-
tak lövészcsoportja. A lányok most a
székely legények példáját követik,
akik szintén önálló tagozatot alkot-
nak a lövészegyletben.

A MAJOR

gyorsíró szak tanfolyam
új helyiségbe költözött. Címe:
Szilágyi Dezső u. 12. I. 5.

Augusztus első napjaiban új államvizsgára

előkészítő tanfolyamok kezdőd-
nek. Tantárgyak: gyorsírás,
gépírás, kereskedelmi levelezés,
helyesírás.
Még ma iratkozzon be.

Fagyaltudósítás. A nagyváradi „Ló-
rántffy Zsuzsanna” Jótékony Egyesü-
let szombati fagyaltudósításán nagy-
kerünetűen igérkezik. Ezt biztosítja a dr.
Hlatky Endréné elnöknő vezetése és
irányítása mellett működő holgygárda
amelynek legfőbb gondja az lesz, hogy
mindenki a legjobban érezze magát. A
nyári mulatság d. u. 4 órától záróraig
tart az Emke kerthelyiségében.

**ROBBANÁSOK A THEMSE-VÖLGYI
KŐOLAJFINOMÍTÓBAN.** Londonból je-
lenti a Német TI: Csütörtökön a
Themse völgyében lévő több kőolajfi-
nomítóban hatalmas tűzvészek és rob-
banások keletkeztek. A robbanásoknak
eddig 7 halálos áldozata van. A sze-
rencsétlenség okának kiderítésére meg-
indult a nyomozás. (MTL)

Az ország részvete kísérte utolsó út-
jára Babits Mihályt. Budapestről je-
lenti a MOT: Az egész ország rész-
vete mellett temették el csütörtök dél-
után Babits Mihályt a kerepesi tem-
etőben. A gyászszertartást Brizics
Frigyes egyetemi tanár, a cisztercita
gimnázium igazgatója vezette

**KOMMUNISTA RADIOALLOMÁST
ÉS NYOMDÁT FEDEZTEK FEL A
VELEBIT HEGYSÉGBEN.** Zágrábtól
jelenti a Bud. Tud.: Hivatalosan köz-
lik, hogy az ustasa rendőrség a Vele-
bit hegységben kommunista rádióallo-
mást és nyomdát fedezett fel. Ezenki-
vül nagyszámú angol eredetű gyűjtő-
lapot találtak. (MTL)

**MÁRAMAROSBÓL ÖTVENÖT-
EZER GALICIAIT TELEPITENEK
VISSZA RÉGI OTTHONUKBA.**
Máramaroszigetről jelentik: Ajtay
Gábor, Máramaros vármegye alispán-
ja felszólította a vármegye 55.000
fényi Galiciából bevándorolt zsidóját,
hogy telepedjenek vissza régi otthonába,
amelyet a honvédek most felszaba-
dítottak. Ezekben a területeken az
oroszok a lakosság nagyrésztét eltávo-
lították, így az áttelepítés nem ütkö-
zik nagyobb akadályokba. A felhi-

vást egyéb közigazgatási rendszabá-
lyok is követték. Remélhető — írja az
alispán, — hogy a felhívásnak örömmel
tesznek eleget a bevándoroltak,
mert hiszen régi, megszokott ottho-
nukba térhetnek vissza.

A NAGYVÁRADI MFSTERVIZS-
GÁZTATÓ BIZOTTSÁG TAGJAI
FOGADALMAT TETTEK. Nagyvá-
rad. Saját tud. Kedden megkezdik
működésüket a mestervizsgáztató bi-
zottságok. Hogy a bizottságok e ko-
moly és nagyjelentőségű feladatok-
nak megfelelhessenek, az Ipartestület
felkérésére a Kereskedelmi és Ipar-
kamara titkársága három előadás-
ban ismerteti mindazokat a tudni-
valókat, amelyekre a bizottságok tag-
jainak szüksége van. Csütörtökön
délután tartották meg az Ipartestület
gyűlési termében a kijelölt mesterviz-
sgáztató bizottság tagjainak érte-
kezletét. Mintegy 200 kijelölt tag
hallgatta végig dr. Olasz Vilmos
kamarai főtitkár rendkívül értékes és
az iparosságot érintő ügyekről szóló
beszámolóját. Az iparkamarai főtit-
kár több mint másfélórás beszámol-
ója igen nagy tetszést aratott. Olasz
Vilmos kamarai főtitkár az egybe-
gyűlést elöllel kijelentette, hogy to-
vábbi felvilágosító nyilatkozatait még
két napon keresztül az összehívott
vizsgáztató bizottság előtt részlete-
sen elmagyarázza. Ezután a részvevő
vizsgáztató bizottsági tagok aláírták a
részükre előírt ívet, melyet a bizott-
ság azzal a megjegyzéssel vett tuda-
másul, hogy az esetleg hiányzó tago-
kat legközelebbi összejövetelen pótol-
ják.

**Kinevezések a nagyváradi, nagysza-
lontai és szilágysomlyói kórházaknál.**
A Hivatalos Lap legutóbbi száma ki-
nevezéseket közöl az állami kórházak-
hoz. Ezek szerint a belügyminiszter
Wesselényi Miklóst műszaki altisztté,
Winkler Margitot szakaltisztté, Babos
Fált, Szeiler Szilágyi Ilonát, Illyés Gi-
zellát, Szána Karolát és Soltész La-
josnét altisztté a nagyváradi kórház-
hoz, Pezderka Istvánt a szilágysomlyói
kórházhoz altisztté, Mihájlóvics
Györgynét és Batogh Györgyöt a nagy-
szalontai kórházhoz altisztté kine-
vezte.

**DÁNIA ELISMERTE A FÜGGET-
LEN HORVÁTORSZACOT.** Zágráb-
ból jelenti a NTL: Dánia elismerte
a horvát kormányt. (MTL)

Temetés. Özv. Rácz Lajosné Ker-
tész Mária 80 éves korában meghalt.
Temetése szombaton 5 órakor lesz a
Szacsavay-u. 63. sz. gyászúthól. Erdélyi
„Concordia”.

**HALÁLOS ALOMKÖRJÁRVÁNY
ÉSZAK-DAKOTABAN.** Newyorkból je-
lenti a Német TI: Az észak-dakotai
Sargo helységben járványos alomkór
ütötte fel a fejét. Eddig hatvanan meg-
haltak. A járvány átterjedt Észak-Da-
kotára és Minnesotára is. (MTL)

**SZERBIÁBAN KOMMUNISTÁK
ÉS SZABADKÖMŰVESEK NEM
MARADHATNAK KÖZZSZOLGÁ-
LATBAN.** Belgrádból jelenti a Né-
met Távíráti Iroda: Rendelet jelent
meg, amely kimondja, hogy komun-
isták, szabadkőművesek, vagy velük
rokonszenvezők nem maradhatnak
közzszolgálatban. (MTL)

**A nagyváradi unitárius egyházközség
„Nőszövetsége”** folyó hó 10-én dél-
előtt istentisztelet végeztével nőszö-
vetségi gyűlést tart. (Sal Ferenc-utca 9.
szám alatt a Magyar Ház dísztermé-
ben). A gyűlés tárgya: 1. A meglévő
tisztikar kibővítése. 2. Új nőszövetségi
tagok beválasztása. 3. A nőszövetség
ezutáni teendőinek megtárgyalása. 4.
A következő nőszövetségi gyűlés ide-
jének megállapítása. 5. Esetleges in-
dítványok. A Nőszövetség ezúton is fel-
hívja tagjait, hogy erre a gyűlésre
minden unitárius nő megjelenni szí-
veskedjék. Mert jó munkát csak akkor
végezhetünk, ha mindenki szívesen
vállal a közmunkából. Szívetlje meg
minden testvérünk ezeket a nagy idő-
ket s jöjjön, hogy együttes munkába
tömörülve dolgozhassunk fajunkért
nemzetünkért, egyházunkért. — A
unitárius Nőszövetség vezetőségének
névben: Köntes Béláné

**PÁLYAZAT A HONVÉD TANÁRI
KARBA VALÓ FELVÉTELRE.** A
m. kir. honvédelmi miniszter pályá-
zatot hirdetett a hivatásos honvéd-
tanári karba való felvételre. Pályáz-
hatnak azok a nemhivatásos (tartalé-
kos) tisztok és tisztjelöltek, valamint
tartalékos tisztú vizsgát tett karpa-
szományosok, akik valamely hazai
udományegyetem bölcsészettudomá-
nyi (matematikai-természettudomá-
nyi) karán az alábbi szaktárgyakból
középiskolai tanári oklevelet szerez-
tek: magyar-német nyelv és iroda-
lom, német-francia nyelv és iroda-
lom, magyar-francia nyelv és iroda-
lom, francia-olasz nyelv és irodalom,
német-olasz nyelv és irodalom, latin-
magyar nyelv és irodalom, magyar
nyelv és történelem, vegytan-termé-
szetrajz, természetrajz-földrajz, meny-
nyiségtan-fizika. Bővebb pályázati
feltételek a Hivatalos Lap augusztus
7-iki számában található. A kérvé-
nyeket augusztus 25-ig kell a honvé-
delmi minisztériumhoz benyújtani.

Képek az északi harctérről

Litvániába a németek vitték békét.

Német csapatok átvonulnak egy oroszországi városkán.

Baross Szövetség Rovata

Tiltakoznak a magyar kereskedők az általános gyanu- sítások ellen

Nagyvárad. Saját tud. Nehány hete igen élénk tevékenység tapasztalható a Baross Szövetség különböző szakosztályaiában. A tagok száma örvedestesen szaporodik. Minden öntudatos magyar kereskedő és iparos örömmel siet a Baross-zászló alá. Minden este más és más szakosztály tart gyűlést. Ezek az értekezletek bő alkalom nyílik arra, hogy a szakmai érdekeket, sérelmeket és sürgős tennivalókat megvitassák.

Legutóbb a kereskedők szakosztálya népes értekezleten sérelmezte, hogy az egyik helybeli napilap a listellátással és listelosztással foglalkozva olyan általános megállapításokat kockáztatott meg, amelyek nemcsak hogy nem állják meg a helyüket, hanem általánosítva egyenesen sérelmesek a nagyvárad-i keresztény kereskedőkre. Az lehet, hogy egyes kereskedők a listelosztásnál nem járnak el helyesen. Ilyen eseteket azonban pontosan jelezni kell az illető nevével. A nagyvárad-i magyar kereskedők tiltakoznak az ellen, hogy általánosan basáskodóknak, árurejtegetőknek nevezzék őket.

A Baross Szövetségbe tömörült kereskedők az esetleges visszaélések megakadályozására hatósági ellenőrzést javasolnak a listelosztásnál.

Kifogásolják a Baross-tag kereskedők azt is, hogy egyes kereskedők a többiekkel szemben kiváltságos helyzetben vannak, mert többféle árú kizárólagos elosztását kapják meg. Ez sérelmes a többiekre. Azt is sérelmesnek találják, hogy az ipari petróleum szétosztását bizonyos helyekhez kötik. Előfordul így, hogy a város egyik végéről a másikra kell vándorolni valakinek, hogy megkaphassa egy, vagy két liter petróleumát.

A szakosztály a sérelmek számbavétele után megteszi a szükséges lépéseket az orvoslásra.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 40.— P

Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 70.— P

Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, vörös félbőrkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozású fedőlappal, két színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 60.— P

Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legujabb ki-

SPORT

Etutazott a NAC a fővárosba

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön este már hét óra körül kezdtek gyülekezni a Budapestre készülő játékosok a NAC otthonában. Az időt azzal töltötték, hogy a Turkevéről érkezett új cipőket próbálgatták. Ezalatt a szállodában igen sok szurkoló gyűlt össze. hogy búcsút vegyen a nagy feladat előtt álló zöld-fehér együttestől.

Fent az irodaheiyiségben ezalatt be- futottak azok a játékosok és vezetők, akik az otthonból indultak a budapesti útra.

Megérkezik Kovács Il, ezúttal már cipőben és kijelenti, hogy vállalja a játékot.

Biztonság kedvéért még megvizsgáltják Pesten Kreisz főorvossal, a világhírű labdarúgó szakorvossal és az ő véleménye lesz a döntő. Minden eshetőségre számítva a csapattal utazik Schercz-Fuszek, a kitűnő ifjúsági játékos.

Tíz óra előtt néhány perccel indult ki a társaság a pályaudvarra, ahol azonnal beszálltak a hálókocsiba.

A NAC-különítmény részére egész hálókocsit foglaltak le

a következő játékosok és kísérők részére: Molnár, Domján, Krasznai, Juhász, Kovács Il, Fuszek, Kovács I. Sárvári, Bodola, Mihók és Pap. A vezetők részéről Petrovics Mihály elnök, Krüger Jenő intéző és Rónay Ferenc edző kíséri a csapatot. Természetesen a csapattal utazik Jeney Rezső elnök is családjával együtt. De mény pénteken este a gyorsal utazik a csapat után, Haláti pedig Budapesten teljesít szolgálatot, az ő szabadságolását ott kell ellenőrizni.

A játékosok igen vidám hangulatban hagyták el az otthont.

Búcsúzásul még egy pillantást vetettek az emlékekkel zsúfolt üvegszekrényre, amelyben

pontosan 11 serleg, rengeteg emlékérem és ajándék tanuskodik a NAC eddigi dicsőségéről.

Valaki megjegyzi, hogy a NAC serlegmérékőzést még nem vesztett.

— Hát a Téli Kupa? — szól közbe Kovács I.

— Téli sportot nem üzünk — vágja rá kapásból Rónay edző.

Előálltak a kocsik, felrakják a bőröndöket és elindul a kis társaság. Búcsúzás közben még megkérdezzük egy-két játékost, hogy mit vár a szombatesteri mérkőzéstől. Juhász Gusztó így válaszol:

— Kétszer játszottam eddig a Fradi ellen, tavaly ősszel Kolozsvárról és az idén Pesten. Fintát jól ismerem még Bocskai játékos korából, szeretek ellene játszani. Kétségtelen, hogy jobb a Fradi, de hát a labda kerek, ahogy szokták mondani...

Spielmann-Sárvári, aki Polgárnak, a legjobb magyar kullancsnak az őrzőtere van bízva, a következőket mondja:

— Én is kétszer játszottam a Ferencváros ellen igen jónak tartom Polgárt, tudom, megkeseríti a középcsatár életét. A tuthallban azonban semmi sem lehetetlen, ha kitut a NAC-nak, méltó elleniele lesz a Fradinak...

— Bodola Dudus inkább majd Pesten, a mérkőzés után nyilatkozik...

Ujpest-Törekvés 4:1 (1:1)

Csütörtökön este került sor a harmadik mérkőzésre a Szent István Kupa-mérkőzések küzdelmei során, az Ujpest és a Törekvés csapatai között. A mérkőzést 1:1-es félidő után az Ujpest csapata nyerte 4:1 arányban. Az

első gólt Dobay lótte az Ujpest hálójába, ezt a 40. percben Vidor egyenlítette. A második félidőben fölényes játék után verte ki az Ujpest a kupavédőt a további küzdelmekből.

Atlétikai verseny és FTC-Törekvés mérkőzés az erzsébetligeti pályán

Városszerte máris is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a kettős műsor iránt

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap értekes műsora lesz az erzsébetligeti pályának. Délután 3 órakor kezdődik az atlétikai pályaváto verseny a debreceni és a nagyvárad-i atléták között. Az atlétikai verseny után kerül sor a Ferencváros játékosokkal megérosított FTC-Törekvés mérkőzésre körülbelül háromnegyed 6 órakor.

A debreceniek értesítése már megjött, a következő versenyzők vesznek részt a nagyvárad-i kiránduláson.

100 m: Nagyházi—Nagy. 400 m: Nagyházi—Nagy. 800 m: Bányai—Szántó. 3000 m: Bányai—dr Csaba. 110 gát: Molnár—Környei. 400 gát Balázs—Szántó. Magasugrás: Molnár—Tóth. Távugrás: Balázs—Nagyházi. Rúdugrás: Asztalos—Nagy. Hármasugrás: Tóth—Molnár. Súlydobás:

Molnár—Szilágyi. Diszkosz: Dr Illyés—Szilágyi. Gerely: Nagy—Törös. Kalapács: Dr Ökrös—Mészáros. A nők: Gyarmati Olga és Bánky Magda magas- és távugrásban indulnak.

Az atlétikai versenyt és a labdarúgó mérkőzést az érdekeltek közösen rendezik meg. Tekintettel az érdekesnek és kiválónak ígérkező műsorra, városszerte máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a kettős műsor iránt. Az atlétika szépen fejlődik Nagyváradon, szép tábor áll már mögötte, az ilyen nivós versenyek csak fokozzák az érdeklődést. A Törekvés hatalmas tábora is érdeklődéssel tekint kedvenc csapata vasárnapi első mérkőzése elé az új idény kezdetén és a kiváló edző működésével reméli, hogy eléri azt az eredményt, amelyet méltán elvár a lelkes szurkoló had...

Bemutatkozott Riff Emil a Törekvés új edzője

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön mutatkozott be a Törekvés új edzője, Riff Emil, aki Holiandiában, majd legutóbb Salgótarjánban működött kiváló eredménnyel. Az első edzésen igen nagy sikere volt, a vezetőség és a játékosoknak igen tetszett az új edzési módszer. A tárgyalások az edző és a vezetőség között folyik és a vezetőség reméli, hogy teljes megegyezéssel végződik. Az új edző egyébként nagy örömmel jött Váradra, az első benyomása az, hogy több tehetséges játékos van a Törekvésnek, akikkel érdemes foglalkozni. Az első edzés 6-tól fél 9-ig tartott.

APROHÍRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

KIADÓ 2 egymásbanyiló eiegánsan bútorozott utcai szoba szept. 1-re. Csengeri-utca 2. 136

Adás-vétel

MAGAS árakat fizetek bármilyen használt férfiruháért. Tegyen egy próbát. Levelezőlap hívásra hazhoz jövek. Molnár, Bémet-tár 1.

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

ELADÓ egy komplet' haló, piros szalagarnitúra, konzul-tükör fehér márvánnyal, ruhaszekrény, kis Singer varrógép, divány, luszter-lámpa. Szaniszló-utca 71. 147

MINDENEMÜ arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u 4., az udvarban. Schwartz ékszerész.

SÜRGŐSEN ELADÓ 1x5, 1x2 szobás lakásos ház. Azonnalra bérbeadó 100 és 200 holdas birtok. Értekezni Popovics irodában, Szt. János-utca 6. Telefon 15-67. 152

Különféle

TISZTIVISELŐNÖT, intelligens lányt lakótársnőnek keresek. Pável-utca 6. Vargáné, I. em. Dél előtt 2-ig. 145

Allást nyec

ELSŐRENĐÜ szücssegédet keresek. Halász szücs. Kazinczy-utca 4. 151

KERESZTENY fehéramúvarró kezdő vagy tanuló lányt felveszek. Jávorka Adam-u. 5. Rédey-kert mellett. 148

KERESÜNK keresztény, könyvelésben jártas perfekt gyors- és gépirőnöt. Diósi fatelep. 153

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Főelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körirógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.